Ankét az egyetemen

A József Attila Tudományegyetem KISZ-vezetőképző körének tegnap délelőtti programján *Győri* Imre, az MSZMP KB tagja, a Csongrád megyei pártbizottság első titkára és *dr. Márta* Ferenc, az MSZMP KB tagja, akadémikus, tanszékvezető egyetemi tanár találkozott a tudományegyetem három karának KISZ-funkcionáriusaival a JATE KISZ-klubjában. Az összejövetelen ott volt *dr. Fodor* Géza akadémikus, tanszékvezető egyetemi tanár, a JATE rektora és *Szögi* Béla, a megyei KISZ-bizottság első titkára is.

A találkozás ankét formájában zajlott le. Először a korábban benyújtott kérdésekre válaszoltak, majd a hozzászólásokra, a helyszínen feltett kérdésekre reflektáltak. A fiatalokat a külpolitikai élet aktuális eseményei mellett élénken foglalkoztatták a pártépítéssel kapcsolatosan közelmúltban hozott határozatok, és általában azok a problémák, melyek a munkásosztály és az értelmiség országépítő munkájában a szociális jellegű intézkedésekkel összefüggésben merülnek fel. Az ankét során Győri Imre és dr. Márta Ferenc felváltva válaszoltak az egyetemistáknak.

Magyar áruk a poznani vásárban

Egy hét múlva, szeptember 23-án nyitja meg kapuit Poznanban a nemzetközi fogyasztásicikk-vásár. Általános jellegű kiállítás helyett az idén először rendeznek szakosított fogyasztásicikk-vásárt, amelyen a Hungexpo szervezésében öt külkereskedelmi és exportjoggal felruházott vállalat vesz részt.

A magyar kiállítók öt szakcsarnokban, összesen 450 négyzetméternyi területen vonultatják fel termékeiket. Bőséges áruválasztékra törekedtek. (MTI)

Alkotó légkörben

Egyre több híradást olvashatunk mostanában a szocialista brigádok és a gazdasági vezetők tanácskozásairól. Összegyűltek, értékelték, megtárgyalták, határozatot hoztak... — ezek a kifejezések ismétlődnek rendre a beszámolókban, amelyek hol a textilművek, hol a DÉMÁSZ, hol a cipőgyár, hol a hangszergyár, hol a gabonatermesztési kutatóintézet törekvéseiről, alkotó légköréről adnak hírt.

Kétségkívül jó dolog, hogy a brigádvezetők és a vállalat műszaki gárdája időről időre találkozik a tanácskozóasztalnál is. Munka közben, műszak előtt csak nem úgy esik a szó, mint mikor megadják a módját, s rákérdeznek: hogyan is lehetne még jobban? Bár vannak, akik attól tartanak: a munkásember mégiscsak nehezebben nyilatkozik meg a számára szokatlan közegben, a tanácskozóasztaloknál. Szerintük véleményt is könnyebben mond, ha a műhelyben kérdezik meg tőle, mi a jó és mi a helytelen, min kellene változtatni?

Így van-e? Ami a véleménymondást illeti, nem lehet csak az egyik vagy a másik kategóriában gondolkodni. Egyrészt igenis igényelni kell a demokratizmus megnyilvánulásait a munkafolyamat közben is. Hisz így természetes: beszéljen csak a csoportvezetőjével az, akinek valami javaslata van, mondja meg azt is, ami fáj. Szóljon, akár brigádvezető, akár „sarzsi" nélküli dolgozó. És egyeztessék a véleményeket annak rendje-módja szerint. Úgy, ahogyan egy nagy családban megbeszélik közös dolgaikat. Másrészt azonban időnként nagy szükség van alaposabb, átfogóbb véleménycserékre is. Hisz egy-egy időszak alatt általánosíthatóvá sokasodhatnak egyedi jelenségek, olyanokká, amelyeket érdemes sokszemközt megvizsgálni, „több szem, többet lát" alapon elemezni. Meg aztán a brigadérosok, mégiscsak a munkások legképzettebb, leghozzáértőbb, legtapasztaltabb képviselői. Sok véleményt gy- tenek össze és közvetítenek. Méghozzá — ezt nyugodtan mondhatjuk — ma már többségükben kellő rutinnal is, mert az üzemi demokrácia fórumain, nem utolsósorban épp a szocialista brigádvezetők tanácskozásain már gyakorlatot szereztek.

Tehát nagyon is helyeselhető dolog, hogy megrendezik a brigádértekezleteket. Legfeljebb az ellen lehetne kifogásunk, ha ezek mellett más alkalmat nem biztosítanának a beleszólásra, vagyis, csak formális lenne a fórum: meghallgatás — odafigyelés nélkül. Szerencsére azonban az esetek többségében szó sincs formalitásról: a vasútnál éppúgy tudják, mint a KSZV gyáraiban, vagy a konzervgyárban: a brigádtagok aktivitására nagy szükség van, hatékonyságnövelő energiákat hordoznak szavaik, tetteik.

Az igazán jól sikerült tanácskozások mindig kölcsönös jóérzéssel zárulhatnak. Azzal, hogy mindkét fél kapott valamit a másiktól. Nyilvánvaló, hogy ez a kölcsönösség a legfontosabb. Sokszor emlegetik azt a paradox helyzetet: míg a dolgozók a rádió, tévé, a napi sajtó jóvoltából igen nagy tájékozottságot szereznek ország és világ dolgairól, z üzemben csak a maguk kis részfeladatában járatosak. Nem ismerik a nagy egészet, a tennivalókat nem képesek egységben látni, a kapcsolódó területek gondjait nem értik és nem érzik kellő ismeretek híján. Etekintetben a brigádvezetői tanácskozások információt adnak a brigadérosoknak, hisz rendszerint átfogó értékelés vezeti be a gondolatcserét. Utóbb pedig a továbbiakra vonatkozó elképzeléseket is ismertetik velük, közösen megvitatva azokat. S természetes, hogy a szocialista brigádok képviselői is elmondják a maguk értékelését, a pozitív és negatív tapasztalatokat. Jó dolog, hogy mostanában a szervezés hiányosságaira még jobban figyelnek, mint korábban, s javaslataikkal segítenek olajozottabbá tenni a termelőgépezetet.

Az eszmecserék jó szolgálatot tesznek a közösségeknek. Az információáramlásnak új útját nyitják meg. Szükség van erre? Mindenképpen. Egyikmásik üzemben bizony elég rosszul állnak a tájékoztatással, már ami a „lefelé" menő információkat illeti. Nemrégiben olvastam egy több üzemet érintő, átfogó vizsgálat jegyzőkönyvében: a felső vezetők felé jól áramlik az adatok sokasága, jelentések, tájékoztatók, feljegyzések halmaza kerül asztalukra. Viszont, úgymond, a felülről lefelé való információáramlás, vagyis a munkások beavatása a gyár dolgaiba, már nem mondható valami pezsgőnek. Sőt, némelyik szövetkezetben, gyárban kifejezetten elhanyagoltnak, lanyhának találták. Igaz, a vizsgálat csak hat munkahelyre terjedt ki, de figyelmeztetést hordoz mindenki számára.

Feltétlenül szükséges az irányítók jólinformáltsága, a jó vezetőnek tájékozottnak kell lennie. Tudjon mindenről, ami a szakmában s ezen belül a saját munkahelyén történik. Tudnia kell azt is, mi nem történt meg abból, aminek a terv, az előirányzat, a határozatok szerint be kellett volna következnie. De azt is tudnia kell egy szocialista gazdasági vezetőnek, ha az információk terén a munkások tájékoztatásában maradtak le a tervtől, attól az előirányzattól, amit demokratizmusunk elvei, gazdaságpolitikánk tételei előírnak. Munka közben, az együttdolgozás kárára elkövetett hiba ez; egyszerűen nem szabad megfeledkezni ilyen fontos dolgokról, akkor sem, ha egy vezetőnek naponta ezernyi fontos dolga akad. A viszonosság akkor is megkívánja, hogy az egyoldalú megismerés az ismerkedés dialógusává szélesedjen.

Efféle mulasztások teszik tarkává az összképet. Két végletet említhetünk a brigádvezetői fórummal kapcsolatban is. Volt üzem, ahol nem fordítottak gondot az elhangzottak dokumentálására, a munkásjavaslatokat nem rögzítették jegyzőkönyvbe. S mert a szó elszáll, ilyenkor persze nem is követte intézkedés a véleménynyilvánítást. A másik véglet az okos hasznosításé: a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat kis könyvecskét adott ki a szocialista brigádvezetők idei tanácskozásáról. „Bővíteni szeretnénk azt a kört, amelyre a tanácskozás hangulata kiterjedhetett" — írják a beköszöntőben. Az ott elhangzottak legfontosabbját tartalmazza a könyvecske, a vezérigazgató beszámolójától a hozzászólásokig.

A KSZV-nél egyébként — mint az említett tanácskozáson is tükröződött — igen jól bevált a kétoldalú brigádszerződések rendszere. Megbeszélik, hogy az egyes munkahelyeken mit segíthetnek a brigádok, s azt is, milyen támogatást várnak vállalásaik teljesítéséhez a hármas jelszó munkacsapatai. S miután mindezt — üzemrészenként, műhelyenként — tisztázták, megkötik a kétoldalú szerződést. Sok mindenre garancia ez, hiszen a brigádvezető neve mellett rákerül a közvetlen munkahelyi vezetők, az igazgató, az szb-titkár aláírása is. Így lesz okmány a felajánlásból; az aláírások szavatolnak.

Jó és terjesztésre méltó a kezdeményezés. Érdemes lenne máshol is számbavenni előnyeit. Az együttdolgozás és együttgondolkozás egyik legjobb eszköze lehet — kiegészítve az állandó, közvetlen kontaktussal a munkahelyen és a nyílt, őszinte tapasztalatcserével a tanácskozóasztaloknál.

Simai Mihály

Életünk tükre

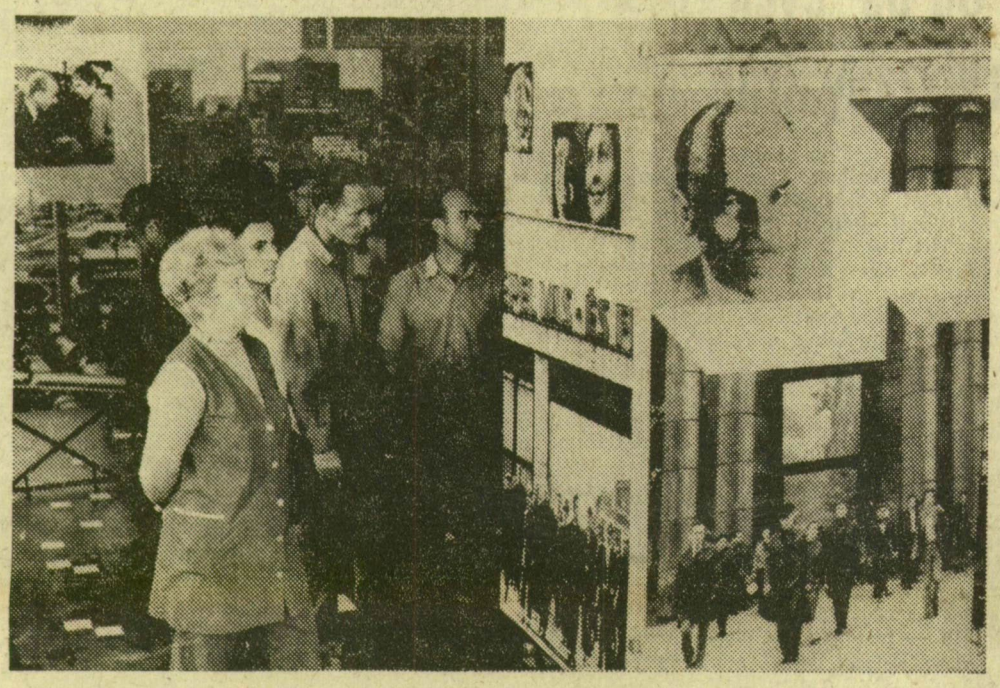

Mindig van nézője a kiállításnak

Táblók a házgyári előcsarnok falán. Rajtuk a megörökített pillanat, az életből — a munkásról. Munka a gyárban, a naptól izzó mezőn, a szerelőszalagnál, a születő lakótelepen. A képek előtt elgondolkozó emberek. Arcuk olyan, mint amikor az ember a tükörbe pillant, és kritikus szemmel vizsgálgatja önmagát...

— Mi érdekli legjobban?

Skumáth István asztalos:

— Hirtelenjében nehéz válaszolnom. Az elejétől a végéig nagyon érdekesnek tartom az egész kiállítást, érdekesnek, mert a mi életünket mutatja be. Amit a színes és fekete-fehér fényképeken látok, az körülbelül megfelel az én sorsomnak, családomnak. Nézem a fényképezőgép által megörökített eseményeket, s eszembe jutnak a régi napok... Én tíz éve vagyok a DÉLÉP-nél, tíz évvel viszszamenőleg hasonlítom össze mi sorsunkat az ország más munkásainak sorsával. Például itt ez a tabló, ahol most állok. Összefügg a szakmánkkal, innen olvasom, hogy 1960-ban a mainál több egyszobás lakást építettünk. A mai a helyesebb irány: nagyobb otthont építeni az embereknek. A mi házgyári programunkban is egyre több két-, három-, vagy több szobás lakás elemeit készítjük.

Aradi Ferenc párttitkár meg *Garai* András gyárvezető huszadmagával csütörtökön este állította föl a táblákat. Mint hallom, a vártnál egy nappal később kapták meg az anyagot, de nem akartak késlekedni a megnyitással. „Őszintén mondom, minden szervezés, előzetes reklám nélkül egymás után jelentkeztek a brigádok, az emberek. A megnyitón alig fértünk be az előcsarnokba, a folyosóra. A nagy üvegajtón kívül is álltak. Öröm volt látni, hogy ilyen sikere lett ennek a szép kiállításnak. Mert utólag azt is elárulhatjuk: aggódtunk kissé. A házgyárban ugyanis nincs megfelelő nagyságú terem, ahová fölállíthattuk volna a tablókat, s az utolsó pillanatban döntöttünk úgy, hogy lesz, ami lesz, az előcsarnokot a folyosót választottuk. Ha akartuk volna, se találhattunk volna jobb helyet, hiszen munkába jövet, és menet mágnesként vonzza az embereket. Messziről látszik az üvegen keresztül" — így Aradi Ferenc.

Ebédszünet van, a folyosón embercsoportok. Beszélgetnek.

— Miről?

Óhát Zoltánné hegesztő szakmunkás:

— A kiállítás nagyon jól mutatja, mit tett az állam a munkásnők érdekében bölcsődékkel, óvodákkal, gyári napközi otthonokkal. Bennünket, anyákat, leginkább ez a téma izgat. Itt a házgyárban is elkelne már a bölcsőde. Elnézzük a képeket, a jól felszerelt óvodákat, a hancurozó csöppségeket, s szeretnénk, ha a miént is ilyenbe lehetne! Bízunk abban, előbb-utóbb nálunk is lesz bölcsőde, óvoda. Mint ahogy van öltözőnk, szép fürdőnk és ebédlőnk.

— Mikor hallott a Mi hoztuk az időt című kiállításról?

— Az újságban olvastam. A textilművek után mi is vártuk már. Úgy tudom, hétfőig lesz nyitva, aztán tovább adjuk a szalámigyárnak.

Vége az ebédidőnek, de a képek nem maradnak néző nélkül. Valakinek mindig akad egy-két percę szemlélődni, gondolkodni az elmúlt évtizedeink történetén. *Sőt, a kiállítás nemcsak erre jó.* Olvasom a vendégkönyvben. „Szívesen látnánk hasonló színvonalú tárlatot Szeged 25 évéről, vállalatunk munkásmozgalmának történetéről. Aláírás: *Szögi* László."

M. I.

Tejipari újdonságok

A tehenészetek tejkínálata az év első hat hónapjában — az elmúlt év azonos időszakához képest — tíz százalékkal növekedett, ennek megfelelően az ipar is fokozta termelését. Így az élelmiszeriparnak ez az ágazata kínálati pozícióba került a belkereskedelmi forgalomban.

A bőséges alapanyag-ellátás lehetővé teszi a tejtermékek választékának bővítését. Ezzel kapcsolatban a tejipar vezetői elmondották, hogy jelenleg 101-féle terméket hoznak forgalomba. Egyebek között 12-féle tejet és tejkészítményt, 40-féle ömlesztett sajtot és 11 túrófélét. A választékbővítés keretében magas fehérjetartalmú, kedvező összetételű és jó élettani hatású termékek forgalomba hozatalát tervezik. Az igényeknek megfelelően az átlagot meghaladó mértékben növelik az ízesített és savanyított termékek előállítását. Bővül a konyhakész ízesített túrófélék és tejszínhabok és a tartósított sajtok választéka. Megkezdik a tejes és tejszínes fagylaltok gyártását, ezenkívül fokozatosan felkészülnek a fagylaltporok, a tejfölpor, valamint a tej- és tejtermékkonzervek készítésére.

Jövőre látnak hozzá a steril tej, valamint a steril ömlesztett sajt nagyüzemi előállításához. Ezek a termékek világszerte egyre keresettebbek. (Előnyük, hogy hűtőszekrény nélkül is hosszú ideig elállnak.) Rövidesen forgalomba hozzák a csokoládés tejitalt, a tejpuddingot, és a krémtejfölt. Újdonság lesz a tubusos „Bocisajt" és a tejeskakaó-, valamint a kávépor is. Növelik a polipack csomagolású árusított tej arányát.

(MTI)

Több ipari fa

A hazai állami erdőgazdaságok az elmúlt hónapokban növelték a nagyobb értékű iparifa-termelést; amíg az elmúlt év első hat hónapjában alig több mint 50 százalék volt az összes termelésen belül az ipari fa aránya, idén, az első félévben az erdészetek már 61 százalékos arányt értek el. Jelentősen nőtt — 14 százalékkal — a lágy lombos rönkfa, ezen belül is elsősorban a sokféle hasznosítású nyárrönk termelése.

(MTI)